

Zgodba nekega človeka

Duhovne vaje za prostovoljce, Mirenski Grad 2012

Zgodba nekega človeka

Zelo običajen par se je po stari judovski navadi zaročil. Oba sta bila videti simpatična, a ne posebej vpadljiva. Nista zbujala pozornosti, kdor pa se je ob njima ustavil, je opazil njuno izredno željo po globoki povezanosti z Bogom dobro poznanih očakov Abrahama, Izaka in Jakoba. Iz njiju je odsevala neka zanimiva naklonjenost do vsakega. Kot da ogroženosti ne bi poznala, kot da jima je ljubezen prirojena.

Nekega dne sta, tako tiho kot sta nastopila svoj zaročni dan, zapustila vas. Marija je odhitela k teti Elizabeti, Jožef je prišel za njo. Od cesarja Avgusta je prišlo povelje, naj se popiše ves svet. Jožef in Marija sta odhitela v Betlehem, mesto njunih očetov. Prav tam so se dopolnili njeni dnevi in na poti je rodila. Z Jožefom sta iskala prostor v prenočišču, a sta bila premalo vsiljiva in preveč revna, da bi opazili njuno stisko in ju sprejeli. Marija je rodila med betlehenskimi pastirčki. Tisto noč so se dogajale čudno lepe stvari in ob otroku so se začele plesti zgodbe.

Marija je tiho in naklonjeno molčala. Nekaj je moralo biti na tem, kar se je govorilo. Kmalu po porodu sta namreč v templju starček Simeon in prerokinja Ana v novorojenem napovedala Odrešenika Izraela.

Otrok je rasel. Življenje v družini je teklo mirno, le včasih je otrok starša presenetil z neverjetno samostojnostjo in jasnimi odločitvami. Ko je bil star dvanajst let, so po stari navadi šli v Jeruzalem v tempelj molit in ko so se od tam vračali je nenapovedano izginil. Tri dni sta ga iskala in končno našla v templju, kjer je sedel in učil. Začudeno sta ga pograjala, kako

si lahko kaj takega privošči. On pa jima je brez obžalovanja povedal, da dela le tisto, kar mu naroča Oče.

Od kod takšna jasnost sta se spraševala starša, hkrati pa v sebi čutila naklonjenost. Saj tudi onadva vesta, da je edino merilo njunih dejanj glas, ki ga nosita v sebi. Da, to je glas nebeškega Očeta. Marija se je ob tem dogodku v templju še bolj prizadevala slišati svojega sina ter Očetov glas. Ni bilo lahko, saj je bil ta glas pogosto tih, smer, v katero jo je vabil, pa težko dojemljiva.

Po dolgih letih mirnega družinskega življenja se je spet zgodilo nekaj, kar je od Marije zahtevalo nov premislek. Bilo je v Kani Galilejski. Na svatbi je zmanjkalo vina. Marija je želela rešiti stisko gostiteljev in je spodbudila sina, v katerem je že opazala izredno moč, naj kaj ukrene. A glej, spet ista odločnost, ki je mejila na nesramnost. Zavrnil jo je z besedami: Kaj je tebi žena, moja ura še ni prišla. Koliko bolečine ji je prizadejala ta drža, pa čeprav je globoko v sebi vedela, da ima sin prav. Da, storiti mora tisto, kar on sam ve, da je prav, kar mu naroča Oče, Bog, in ne kar pričakuje ona.

V Kani se je začelo za vso družino novo obdobje. Jezus je razkril svojo moč in s tem postopno razkrival svoj izvor. Marija je vedno jasneje razumela, kaj je pomenilo angelovo oznanjenje pred več kot tridesetimi leti. V njej se je poglobljalo spoznanje, kaj je tisto, kar hoče Oče – Bog. Spoznavala je, da je to, kar od nje pričakuje Bog, pogosto drugačno od tistega, kar ima ona v svojih predstavah in kar naročajo družinski običaji in družinske vezi. Počasi je spoznavala, da stvari, ki so jo tolikokrat globoko ranile, niso slabe. Bolečina sinovega zavračanja je v njej oblikovala

svobodno ženo in mater. Da, to je bila pot do tiste svobode, ki si jo je vedno tako želela.

Jezusov nastop je dvignil morje prahu tudi v družbi. Čeprav je hodil po svetu zelo tiho, je okrog njega vedno vrelo. Izredno pozornost je zbujala njegova skrb za uboge in prezirane. Do vseh je našel sočutje in vsem je pomagal. Rad je odšel na obed h kakemu cestninarju, ki je ob njem odkril svoje zablode in se spreobrnil. Izogibal se je hvalisanju s strani množic, ker je čutil, da ljudje iščejo le koristi. Pismouke in farizeje pa je najbolj jezilo, ker je bil neobvladljiv. Brez dlake na jeziku je kritiziral suženjsko odvisnost od postave in predpisov. Vse je podrejal ljubezni do Boga in človeka. Takšna drža je bila neobičajna in na prvi pogled hudo nevarna. Če bo vsak ravnal le po notranjem glasu, bo družba razpadla. A Jezus ni popustil. Odločno je zavračal vsako nesvobodo in trdil, da so zapovedi in predpisi smiselni le toliko, kolikor so v korist človeku. Bogataše je jezilo, ker jih v njihovem bogastvu ni hvalil in ni občudoval njihovih sposobnosti, ampak jim je zbujal slabo vest. Govoril je, naj ne navezujejo srca na stvari, ki jih razjedata molj in rja. Svaril jih je, da bodo z obteženim srcem težko prišli v nebeško kraljestvo. Zelo nesramno je trdil, da bodo bogati prišli v božje kraljestvo težje kot gre kamela skozi šivankino uho.

Jezusovim prijateljem, ki so ga spremljali – rekli so jim apostoli – je ugajala pomembnost njihovega učitelja. Všeč jim je bilo, da so vsi govorili o njem. S tem so si dajali ceno in hkrati premlevali, kako svetla prihodnost se jim ob njem obeta. Večkrat so se med seboj pogovarjali, kdo med njimi je trenutno bolje zapisan, komu se obeta boljši položaj. Jezus jih je pri tem pogosto ustavljal, a to se jim je zdelo bolj vprašanje bontona kot česa globljega. Jezus pa na začudenje mnogih ni

popustil. Govoril je: Kdor hoče biti med vami prvi, bodi vsem služabnik.

Čuden odnos je imel Jezus tudi do smrti. Ravno se je življenje, po takem ali drugačnem dogodku, nekoliko umirilo, že je začel pogovor o smrti. Njegov govor o smrti je bil strašljiv, a hkrati privlačen. Trdil je, da mora človek umreti, če hoče živeti. Govoril je: Kakor zrno ne rodi sadu, če ne umrje, tako tudi mi ne bomo rodili sadu, če bomo živeli sebi. Učenci so mu hočeš nočeš prikimavali. Globoko v sebi so čutili, da je res, a kaj ko je tako boleče.

Kadar je pogovor nanesel na tiste, ki so Jezusa vse bolj odločno in grobo odklanjali, sta se v apostolih razvnela jeza in maščevalnost. Jezus pa jim je spet ponujal novo dimenzijo življenja. Govoril je, da stara zaveza spodbuja k pravičnosti, ko pravi: Oko za oko, zob za zob. On pa poleg pravičnosti prinaša novo zapoved ljubezni. Pravičnost namreč človeka pušča praznega. Svoje učence je spodbujal: Ljubite svoje sovražnike! Izpolnitev postave je ljubezen. Samo v ljubezni človek najde svoj mir.

Nazadnje se je Jezusova beseda vrtela le še okrog ljubezni. Največja ljubezen je ta, da kdo da svoje življenje za svoje prijatelje. Saj to je res, so si mislili učenci, vendar to ni zanje. Učitelj pa je očitno mislil presneto resno. Prišlo je do tihega, a vztrajnega netenja upora proti njemu. Vse glasnejši so bili tisti, ki so skušali svetu dopovedati, da je Jezusova drža škodljiva za vse, še posebej za Jude. Govorili so, da s svojo držo in svojimi načeli ruši tako družino kot državo, da se dela Boga, za kar še vedno noče podati zadostnih dokazov.

Jezusova odločitev za ljubezen je bila tako svobodna, da ga pri tem ni mogla ustaviti nobena oblast. Ozdravljaj je tudi ob sobotah, ko bi ne smel delati! Govoril je, da obredno čiščenje posod ni tako pomembno kot čiščenje lastnega srca. Pregarjal je hinavščino, ki je strup za vso družbo.

Njegova zavzetost za uboge je prerasla v gibanje. To je postalo nevarno. Nasprotniki so se začeli bati, da jim bodo enake pravice vseh spodkopale vse privilegije in vsako oblast. Mislili so, če bogastvo ni nič, potem bodo bogati revni in revni bogati. Vsekakor, v tem razvrednotenju bogastva, pomembnosti, slave, moči, običajev idr. se je vsem zamajal svet. Najprej oblastnikom, potem učencem in nazadnje revežem. Oblastniki niso imeli ničesar več v rokah, učenci so izgubili upanje, da pridobijo pomemben položaj, reveži pa niso vedeli, ali ne gre spet za potegavščino, v kateri bodo kot vedno potegnili najkrajšo.

Ta zmeda je bila kot nalašč priložnost za tiste, ki so se želeli Jezusa znebiti. Zanetili so proteste in na veliko noč, ko je bila navada obsoditi in oprostiti, so izpustili znanega upornika Barabo, križali pa Jezusa.

To je bil dan, ki bi ga učenci radi pozabili, a ni šlo. Smrt, mar ni o njej Učitelj pogosto govoril. Iz smrti raste novo življenje? Ko je hrup okrog njih polegel, se je v njih vse glasneje oglašal neki glas, ki je govoril, da učitelj ni mrtev, ampak da je le dopolnil tisto, kar je učil. Križanje jim je samo potrdilo tisto, pred čemer je Učitelj svaril. Sovraštvo ne pripelje nikamor, oblast zaradi oblasti je nasilje. Kaj jim je ostalo? Neskončno hrepenenje po ljubezni? In kaj je učil njihov Učenik? Prav to, vse mine, le ljubezen ostane.

Ko so tako zmedeni premlevali, kaj sedaj, kako naprej, se jim je prikazal. Vstopil je mednje in jim rekel: Mir vam bodi. Mir? Kako to, da ni kazal nobene užaljenosti, da je bil po krivici obsojen, zverinsko mučen in umorjen? Učenci so se spraševali, kako je mogoče, da nekdo, ki je vedno zavržen, nikoli ne zavrača. Kako je to mogoče? Jezus pa je tudi v zadnjih dneh po vstajenju vabil k ljubezni. Govoril jim je, da le ljubezen šteje in učence poslal v svet: Pojdite in učite vse narode! Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.

Učenci so doumeli čemu vse besede o smrti in življenju. Njihov Učitelj in Gospod je umrl, da bi pokazal, da ljubezen vedno živi. Pustil se je pribiti na križ kot razbojnik, da bi pokazal, da je svoboda v podarjanju in ne v obvladovanju. Revni so se umirili in našli svoje dostojanstvo. Spoznali so, da ni potrebno, da čakajo nekoga, ki jim bo rekel, da so vredni. Nekdo jim je končno povedal, da dostojanstvo in vrednost nosijo v sebi. Tudi nekateri bogati so spoznali, da je umrl pravični in da je bila obsodba krivična. Jezus je imel prav, ko je trdil, da bogastvo in moč človeka ne izpolnita.

Ob smrti je v vseh vstal glas. Vsi so ga slišali, kot da bi bil v njih ta glas prvič. A resnica je, da je bil ta glas v njih tudi pred Učenikovo smrtjo, le naporno mu je bilo prisluhnti.

1. dan

Ko je Pilat pred množico postavil prebičanega Jezusa, je rekel: Glejte človek. S tem je sporočil tisto, kar je Bog želel sporočiti: to je človek in Bog hkrati.

Kje se najdeš v zgodbi tega človeka? Ali se najdeš tudi v drugih osebah na poti njegovega življenja? Jezus umira kot protestnik, razbojnik. Proti čemu sam že vse svoje življenje protestiraš? Kdo in kako se ti postavlja po robu?

2. dan

Jezusova zgodba govori o človeku, ki je vedel, kaj hoče. Skušaj iz povedanega sestaviti njegov svet vrednot, za katerega se bori.

Zakaj misliš, da mu je uspelo ohraniti vero v dobro, neskončno svobodo in neustavljivo ljubezen?

Kakšen je tvoj svet načel in vrednot, in kje se ti v njem zalomi?
Skušaj najti rešitev!

3. dan

V Jezusovi zgodbi lahko najdemo tudi otroka in brezdomca, ki sta ga Marija in Jožef sprejela, družba pa ga je zavrgla.

Sestavi podobo otroka/brezdomca in pomisli v čem najtežje odgovarjaš na njegove stiske. Skušaj ugotoviti, zakaj se ti to dogaja in najdi rešitev.